

PLANPROGRAM FÖR BARKARÖBY 1:6 OCH 8:6

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING

Bakgrund
Planprogrammets syfte
Inriktning för planarbetet
Mål för planarbetet
Uppdragsgivare
Tidsplan
Samråd
Planprocessen
Läge och omfattning

SAMMANFATTADE REKOMMENDATIONER

HISTORIK

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDE

Översiktsplan, planprogram och detaljplaner
Riksintresse

NULÄGESBESKRIVNING

Befolkning
Bebyggelse
Karta med förutsättningar
Markägoförhållanden
Kommersiell service
Social service
Arbetsplatser
Lek och rekreation
Landskapsanalys
Kulturmiljö
Trafik
Teknisk försörjning

FÖRSLAG

Bebyggelse
Trafik
Trafikbuller
Förutsättningar för räddningsingripande
Effektiv energianvändning
Miljöbedömning

KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Hållbarhetsfyran

Sofie Andersson Rosell
Tel 021-39 15 02

Planprogram för Barkaröby 1:6 och 8:6, Barkarö, Västerås

INLEDNING

Bakgrund

Fastigheterna Barkaröby 1:6 och 8:6 ligger i ett expansivt område omkring 9 km från Västerås centrum. På angränsande fastighet har det byggts omkring 20 småhus de senaste fem åren. Ytterligare 130-150 bostäder (stykkebyggda småhus, radhus samt små flerbostadshus) är möjliga att bygga enligt detaljplan för del av Gotö 3:1 m.fl., dp 1656 som är lokaliserad strax norr om fastigheterna Barkaröby 1:6 och 8:6.

Barkarö är ett villaområde, med närhet till skola och förskola samt till rekreation i omgivande natur. Detta gör att det framförallt är barnfamiljer som bosätter sig i området. Bostadsefterfrågan på småhustomter i Västerås är stor. Efterfrågan på tomter i nyplanerade områden i Barkarö har varit stor.

Projektet finns inte med i Västerås bostadsförsörjningsprogram för 2010-2012.

Planprogrammets syfte

Planprogrammets syfte är att pröva möjligheten och utforma riktlinjer för lokalisering av bebyggelse inom fastigheten Barkaröby 1:6 och 8:6, samt säkra de gröna värdena inom programområdet som utpekats i gällande översiktplan för Johannisberg.

Planprogrammet ska i ett tidigt skede bredda kommunens beslutsunderlag genom att utreda berörda fastighetsägares och boendes synpunkter, ange viktiga aspekter för programområdet och undersöka möjligheten att gå vidare till detaljplan, då bebyggelseförslaget i ansökan om detaljplan inte har stöd i den aktuella översiktsplanen.

Inriktning för planarbetet

Planprogrammet ska klarlägga inriktningen för bostadsbebyggelse inom fastigheterna Barkaröby 1:6 och 8:6. Viktiga frågor att belysa i planprogrammet är:

- Påverkan på landskapsbilden och miljövärden, då området i gällande översiktplan pekas ut för sina goda möjligheter till natur- och kulturupplevelser samt rekreation.
- Allmänhetens tillgänglighet till jordbrukslandskapet, skogsområden och kulturmiljöer. Speciellt ska entréerna till grönområdet och motions slingan studeras.
- Sammanhanget mellan bebyggelse och grönska ska studeras. En allmän ekologisk inventering har gjorts för att belysa de ekologiska värden som finns inom planområdet.
- Dagvattenhantering.
- Möjligheten att fritt välja alternativ streckning av Barkarövägen måste beaktas, bulleraspekter från den planerade vägen (i dess båda lägen) måste utredas.
- Gång- och cykelväg från planområdet till Barkarö.

Mål för planarbetet

Ett övergripande mål i översiktsplanen för Västerås tätort är hållbar utveckling ur ekonomisk, ekologisk, social och kulturell aspekt. Stadens helhetssyn på hållbarhet ska vara vägledande för planeringen även på landsbygden och i de mindre tätorterna i kommunen. Stadens folkhälsoprogram och miljöprogram ska också vara vägledande. I folkhälsoprogrammet ligger stort fokus på rörelse och motion. I planeringen bör vi se till att alla har möjlighet till rörelse och motion i sin närmiljö. Inriktningsmålen i miljöprogrammet, särskilt de som rör klimatpåverkan och byggd miljö, har bäring på all planering inom kommunen.

Mål för planeringen av fastigheterna Barkaröby 1:6 och 8:6:

- Sammanhållen bebyggelsestruktur, hänsyn ska tas till närliggande bebyggelse
- God anslutning till omgivande områden, trygga gång- och cykelvägar samt säkra övergångar över vägar för fotgängare och cyklister
- God tillgänglighet till naturområden och motions slinga
- Resurssnåla och miljöanpassade byggnader med låg energiförbrukning

Uppdragsgivare

Prefabhus i Sverige AB inkom 2007-02-23 med en skrivelse beträffande upprättande av detaljplan för fastigheterna Barkaröby 1:6 och 8:6. Ansökan gällde prövning av bostadsbebyggelse inom område som till stor del reserverats som strövområde i gällande översiktsplan. Endast mindre delar av bebyggelseförslaget omfattades av område reserverat för bebyggelse. Till underlag för programarbetet ligger dock ett, sedan 2007, omarbetat bebyggelseförslag som endast omfattar fastigheten Barkaröby 8:6 och norra delen av Barkaröby 1:6. Bebyggelseförslaget berör enligt gällande översiktsplan både utpekade område för bebyggelse och del av grönområde reserverat som strövområde.

Stadsbyggnadskontoret fick i uppdrag av Byggnadsnämnden 2010-04-29 § 406 att upprätta ett planprogram för Barkaröby 1:6 och 8:6 som ska klargöra inriktningen för området.

Tidsplan

Planprogrammet prioriteras som ett ”mindre bostadsprojekt” med prioritering 4 och bedöms kunna godkännas i februari 2011.

Samråd

Planen ska ställas ut för samråd från 25 november 2010 till 10 januari 2011. Samrådsmötet kommer att äga rum den 8 december 2010, kl: 18.00-19.30, i Barkarö bygdegård.

Planprocessen

Den första delen i planprocessen består av ett programskede. Under programskedet upprättas ett planprogram som sänds ut på samråd till berörda. Syftet med planprogrammet är att ange förutsättningar för planarbetet, uttrycka kommunens vilja och mål med planuppdraget samt att i ett tidigt skede ta del av berördas synpunkter. Efter programsamrådet avgörs om arbetet ska gå vidare med detaljplan för hela eller delar av programområdet.

I den andra delen av planprocessen påbörjas arbetet med en detaljplan. I detaljplanen ges en samlad bild av markanvändningen och hur miljön är tänkt att förändras eller bevaras. De synpunkter som kommit in under programsamrådet beaktas i planförslaget. Under samrådsskedet för planförslaget ges berörda åter möjlighet att lämna synpunkter

på detaljplanen. Därefter sker en bearbetning av planförslaget som sedan ställs ut för granskning av allmänheten (utställningsskedet). I det sista skedet, antagandeskedet, antas detaljplanen och vinner därefter laga kraft.

Läge och omfattning

Programområdet är beläget väster om Barkarö längs Gotövägen, ca 9 km från Västerås centrum, i ett rikt varierat natur- och kulturlandskap, där småskaliga partier växlar med öppna jordbruksmarker och större skogsområden. Programområdet, ungefär 13 hektar, omfattar fastigheten Barkaröby 1:6 och 8:6, och består av åkermark, ängsmark och skog. I nordöstra delen av Barkaröby 8:6 finns registrerade kulturhistoriska lämningar i form av husgrunder.

SAMMANFATTANDE REKOMMENDATIONER

I de södra delarna av planområdet tillåts ingen ny bebyggelse, trots att detta skulle vara möjligt enligt ÖP 39. I detta planprogram konstateras att rekreationsområdet med motions slingan är viktigt att bevara, då det utgör Barkaröbornas ”stadsdelspark”. Grönområdet används både av vardagsmotionärer och av skolklasser. Området ingår också i Länsstyrelsens *Program för odlingslandskapets natur- och kulturvärden*. Istället kan de östra delarna av fastigheten Barkaröby 8:6, utmed Gotövägen, bebyggas.

Översiktskarta

HISTORIK

I trakten kring Barkarö finns det, om man jämför med närliggande områden, relativt få fornlämningar. Att andelen fornlämningar är låg beror på att stora delar låg under vatten under lång tid. Landhöjningen har tydligt förändrat landskapet, från ett skärgårdslandskap till rik jordbruksbygd med goda odlingsmarker.

Västerås-Barkarö socken dominerades länge av tre gods, Fullerö, Askö och Barkarö. Barkarö gods styckades omkring 1895 till ca 25 mindre gårdar. Den äldre bebyggelsen i Västerås-Barkarö socken består till största delen av jordbruksfastigheter från 1890-talet. Från 1940-talet och framåt byggdes ett stort antal sommarbostäder utmed Mälärstränderna. Idag utgörs dessa sommarbostäder i många fall av permanentbostäder och har till största delen antingen rivits eller byggts ut.

Under 1960-, 70-, 80-, och 90-talen har bebyggelse tillkommit och Barkarö kyrkby har vuxit till en villastadsdel.

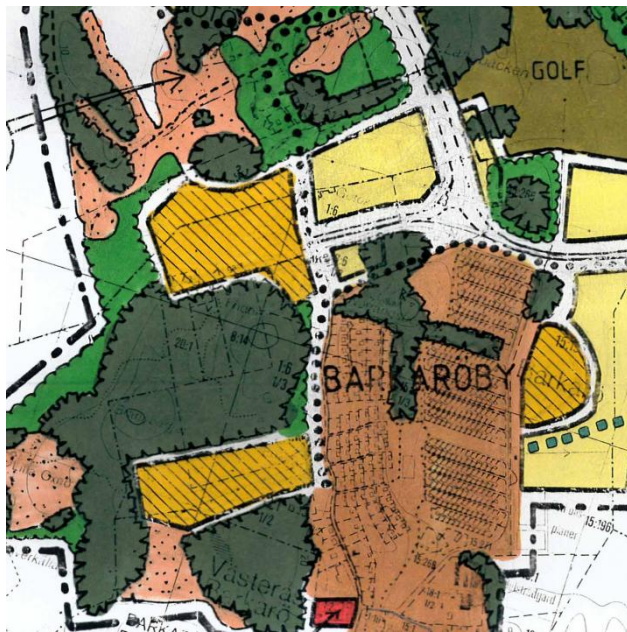
Under 2000-talet ökade efterfrågan på småhustomter i Västerås. För att möta denna efterfrågan har detaljplaner med småhustomter upprättats bland annat i Barkarö.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDE

Översiktsplan, planprogram och detaljplaner

För planområdet gäller översiktsplan för utveckling av Västerås tätort, ÖP 54, antagen 2004, samt den fördjupade översiktsplanen för Johannesbergsområdet, ÖP 39, som antogs 1993.

Fastigheterna Barkaröby 1:6 och 8:6, som ansökan avser, ligger till stor del inom område som i ÖP 39 reserverats som värdefullt skogsområde intressant för rekreation och

strövområde/naturpark med inslag av löv- och barrträd. I skogsområdet finns idag även ett elbelyst motionsspår. En mindre del av programområdet ingår i mark som reserverats för bostadsbebyggelse.

Utdrag ur Översiktsplan för Johannesberg, ÖP 39.

Förutsättningarna för utbyggnad av Johannesområdet har förändrats sedan 1993 och en översyn av översiktsplanen för Johannesberg pågår. Någon detaljerad tidplan för översiktsplanarbetet finns för närvarande inte. I ÖP 39 föreslås en vägförbindelse mellan Barkarö och Tidövägen, en koppling som fortfarande bedöms angelägen, och där olika alternativ för dess sträckning har utretts i *Planprogram för Barkarövägen m.m.*, PP 27. Byggnadsnämnden återremitterade förslaget till planprogram för kompletterande utredning då många remissinstanser förordade läget som delvis överensstämmer med vägre-

servatet i gällande översiktsplan, framför planprogrammets förslag om vägplacering väster om skogsområdet vid Gotö.

I avvaktan på byggnadsnämndens ställningstagande till *Planprogram för Barkarövägen m.m.*, PP 27, ska detaljplaner som berörs av de två redovisade väglägena utformas så att möjligheten att fritt välja ett av dem kvarstår.

Programområdet är inte detaljplanelagt. I öster gränsar området till detaljplaner för bebyggelsen i Barkarö, antagna 1966 respektive 2004, och i nordöst till detaljplan för Gotö, antagen 2009.

Föreslagna lägen för ny väg samt områden för ny bostadsbebyggelse

Riksintresse

Det finns inga riksintressen som berör planområdet.

NULÄGESBESKRIVNING

Befolkning

Barkarö är ett litet villasamhälle med ca 400 bostäder och 1140 invånare (2008). Könsfördelningen är jämn, omkring 590 kvinnor respektive ca 550 män (2009) bor i Barkarö. De allra flesta som bor i tätorten Barkarö är familjer med barn i åldern 0-12 år (2008).

Bebyggelse

Orten Barkarö växte upp i anslutning till den gamla kyrkbyn i slutet av 1960- och början av 1970-talet. Under det senaste årtiondet har ny bebyggelse tillkommit i öster och i norr. Bland annat har en ny skola och förskola byggts i de norra delarna av Barkarö.

Barkarö domineras av villabebyggelse

Omgivande bebyggelse

Traditionellt har bebyggelse lokaliserats till höjdryggarna i området, på den mark som

man inte kunde odla.

Söder om planområdet finns ett par byggnader som är rester från det gamla jordbrukssamhället. Det är två torp och ett par komplementbyggnader. Dessa byggnader är värdefulla då de utgör ett tydligt spår från den historiska användningen av platsen. Byggnaderna är målade i falurödfärg, har röda tegeltak och vita knutar. Bebyggelsen kallas Gröndal.

Äldre bebyggelse vid Gröndal.

Öster om planområdet, invid Gotövägen ligger ett nybyggt bostadsområde med radhus och friliggande villor. Bebyggelsen ger ett enhetligt intryck, då alla hus har sadeltak med rött taktegel. De flesta är också målade i ljusa kulörer, som grått och vitt. Bebyggelsen är stadsmässig, då husen vänder sig mot gatan och ofta har garaget/carporten en framskjuten position på tomten. Även trädgårdarna har ett stadsmässigt uttryck. De flesta har en stor, plan gräsmatta samt en stor, hårdgjord infart till huset. De höjdskillnader som finns i området har jämnats ut med hjälp av stödmurar. Området saknar i dagsläget högre vegetation. Det är så pass nybyggt att ingen högre vegetation hunnit växa upp.

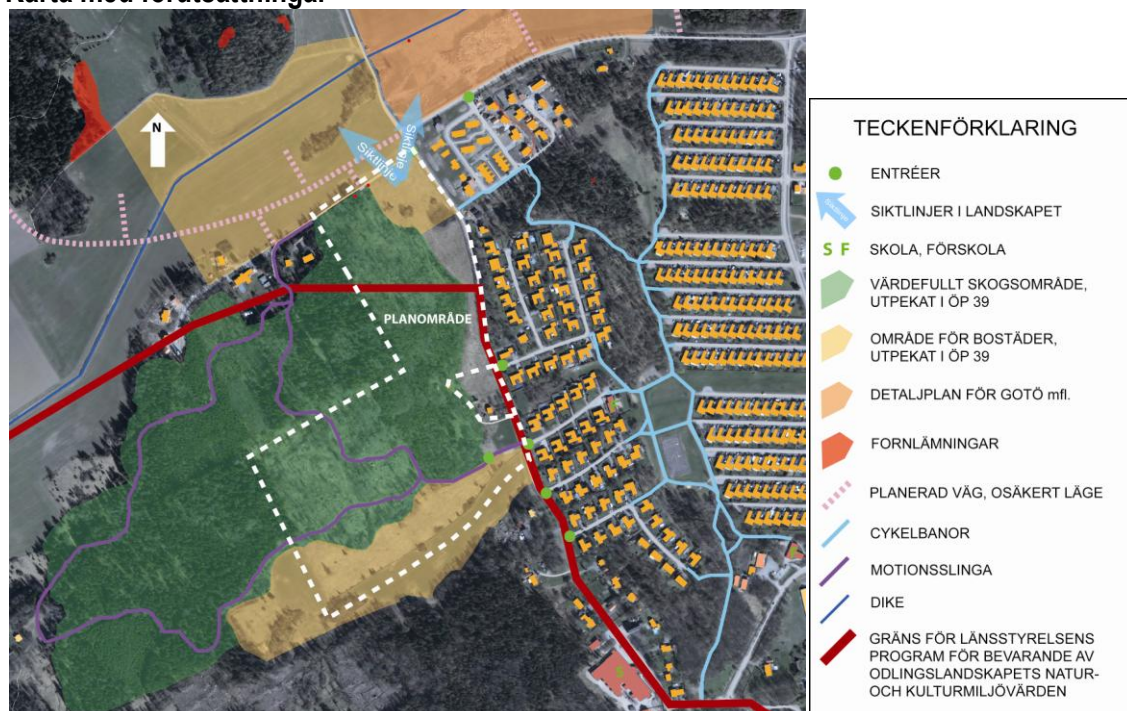

Det nybyggda området öster om planområdet.

Längst in på den grusväg som går precis norr om planområdet ligger bebyggelse med mer lantlig karaktär. Det vill säga, den ligger i ett skogsbyn och har en kompletteringsbebyggelse som ofta består av flera små hus. Tomterna har mer naturlig gestaltning och det finns högre vegetation som omsluter husen.

Sydöst om planområdet breder ett villaområde ut sig. Huvuddelen av villorna är från 1970-talet, men det finns även vissa nyare komplement. Området är tydligt stadsmässigt med raka gator som slutar i en vändplan, låga villor med stora uppfarter och garage. Vissa hus har tomter med mer naturkaraktär, det vill säga björkar och block där en del ängsblommor trivs. Andra tomter är mer ordnade, med kortklippta gräsmattor och tydliga rabatter. Bebyggelsen är inbäddad i grönska.

Karta med förutsättningar

Markägoförhållanden

De båda fastigheterna ägs av Prefabhus i Sverige AB. Prefabhus i Sverige AB är också projektets byggherre.

Kommersiell service

Idag finns ingen kommersiell service i Barkarö. Närmaste servicebutik finns i anslutning till Mälarcampingen, Johannisberg. Detta är dock endast ett närlivs. Den närmaste större dagligvaruhandeln ligger i Bäckby centrum eller utmed Köpingsvägen, båda affärerna ligger omkring 7 km från planområdet.

Social service

Den sociala servicen i Barkarö utgörs av förskolor, skolor, idrottsplats och motionsspår. Dessa mötesplatser ligger spridda över bygden och de allra flesta har inte mer än ett par hundra meter till närmaste mötesplats. Dock saknas platser för äldre att mötas på. Det saknas även vårdcentral och apotek i närområdet.

Kollektivtrafik

Västmanlands lokaltrafiks landsortsbusslinje 25 trafikerar Barkarö med relativt täta turer morgon och kväll, andra tider mer sällan. Till närmaste hållplats är det ca 500 m från planområdet.

Västerås stad arbetar just nu med ett projekt för att förbättra kollektivtrafiken i kommunen. Turen planeras att i framtiden gå via utbyggnaden av Barkarövägen in mot Västerås centrum, vilket innebär att planområdet ligger bra till för god kollektivtrafikför-

sörjning.

Skola

I Barkarö finns F-6 skola. Både Barkarö skola (F-6) och Lövängsskolan (F-6) ligger omkring 800 meter från planområdet. Anvisad högstadieskola är Nybyggeskolan på Råby.

Förskola

Närmaste förskola ligger omkring 500 meter från planområdet. För att ta sig dit måste barnen passera över Gotövägen.

Servicehus, äldreboende och särskilt boende

Det finns inget äldreboende eller servicehus i Barkarö. De närmaste ligger på Bäckby och på Hammarby. Båda ligger omkring 7 km från planområdet.

Den närmaste gruppboenden ligger i Barkarö, ca 700 m från planområdet.

Arbetsplatser

De allra flesta som bor i Barkarö pendlar in till Västerås eller längre. I Barkarö finns relativt få arbetsplatser. De som arbetar inom Barkarö gör det främst på skolor, förskolor och gruppboenden.

Lek och rekreation

Lek och rekreation sker till största delen i skogen intill planområdet. Där finns möjlighet till fri lek för barnen. Det finns även ett välanvänt motionsspår med belysning i skogsområdet. Det finns ett par lekplatser inom gångavstånd för de lite större barnen.

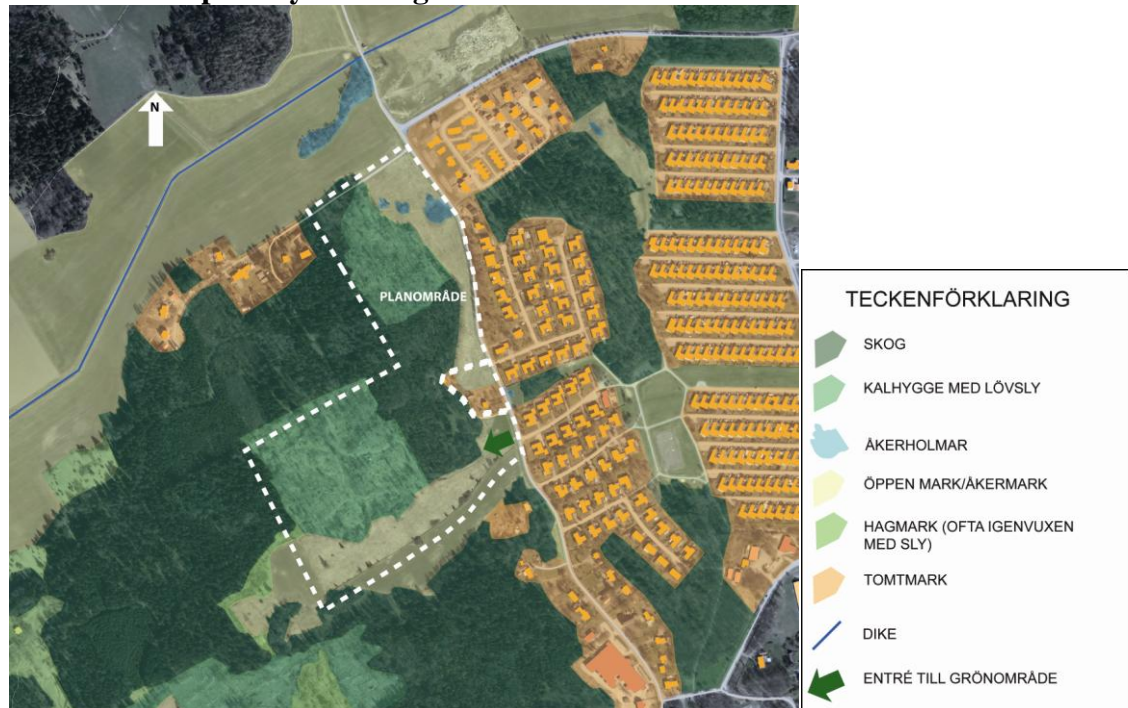
Landskapsanalys

Landskapet byggs upp av öppen, flack jordbruksmark och moränhöjder med högre vegetation. Bebyggelsen har traditionellt sett placerats intill moränhöjderna, men under de senaste årtiondena har bebyggelsen också lokaliserats på den öppna jordbruksmarken. Detta kulturlandskap, med växlingarna mellan, öppna, odlade marker och halvöppna ängs- och hagmarker samt mer slutna lövskogsridåer, erbjuder en mångfald av upplevelser och det är viktigt att tillgängligheten till kulturlandskapet är god.

De sydvästra delarna av planområdet (inom fastigheten Barkaröby 1:6) är utpekade som mycket bevarandevärd i Västmanlands läns program för odlingslandskapet natur- och kulturmiljövård (se karta med förutsättningar på sidan 7). Detta på grund av det varierade mälarslandskapet, med öppen jordbruksmark samt skogsklädda eller bebyggda moränkullar.

Bebyggelse på fastigheten Barkaröby 1:6 kan försämra tillgängligheten till motions slingan och det öppna jordbrukslandskapet. Därför är det olämpligt att lokalisera bebyggelse i detta område.

Karta landskapsanalys och vegetation

Landskapsanalys

Vegetation

I samband med planarbetet gjordes en allmän ekologisk inventering. Arbetet utfördes av Calluna AB. Syftet med den allmänna ekologiska inventeringen var att avgränsa och klassa värdefulla naturmiljöer samt föreslå åtgärder för att minska påverkan av planerad bebyggelse.

Det inventerade området är en del av det mosaikartade landskapet med öppna marker, ädellövskog, triviallövskog och sumpskog som finns runt Mälaren. Området ingår i en av de trakter med skyddsvärd skog som beskrivs i *"Strategi för formellt skydd av skog i Västmanlands län"*. Den hör till det som i strategin avgränsas som Mälaronrådet och skogstyperna som ska skyddas här är ädellövskog, triviallövskog med ädellövinslag och hagmarker med ädellöv.

I närområdet finns förekomster av bland annat mistel och törnskata. Båda arterna är knutna till det mosaikartade landskapet med förekomst av bärande buskar, inslag av öppna marker och gamla träd. Exempel på arter som kan påverkas negativt av en exploatering är mistel och törnskata, båda är funna i närområdet. Törnskata finns sydväst om skolan ett par hundra meter från planområdet. Den kan använda delar av området för födosök, skog är dock en barriär för arten. Mistel växer norr och väster om planområdet. Det är inte uteslutet att det finns förekomster inom det område som planeras för bebyggelse. Träd med mistel är fridlysta och får inte tas ned.

Inom planområdet har sju delområden med naturvärde avgränsats. Två områden som domineras av asp och som är mycket blockigt har visst värde, liksom fyra små åkerholmar. Åkerholmarna är värdefulla som lövrika småmiljöer. Aspmiljöerna har ett värde som lövrik skog i en barrdominerad trakt. De har även ett framtidsvärde då asparna blir äldre, grövre och då död ved bildas. I övrigt har skogen låga naturvärden. Åkerholmarna omfattas av det generella biotopskyddet som gäller för jordbruksmark, men det upphävs då detaljplan med annan markanvändning träder i kraft. Åkerholmarna har dock kvar värden även vid exploatering. På åkerholmarna finns uppvuxna träd och ofta buskar och

örter som bidrar till ett rikt växt- och djurliv. Det sjunde området utgörs av den öppna marken i de södra delarna av planområdet.

Inga höga naturvärden påträffades i naturvärdesinventeringen. I planområdet påträffades heller inga rödlistade eller mer känsliga arter. Tack vare områdets läge och den mosaikartade strukturen finns ändå förutsättningar för ett varierat växt- och djurliv. Det är ett sammansatt landskap där förhållandena för spridning är gynnsamma, liksom för arter knutna ett gammalt kulturlandskap. Närheten till Mälaren bidrar till detta.

En uppstyckning och fortsatt exploatering av det här och andra områden i liknande lägen urholkar på sikt förutsättningarna för ett rikt växt- och djurliv. Genom att lokalisera bebyggelsen till mindre känsliga partier, spara mycket av naturmarken och kanske genomföra förstärkningsåtgärder försvinner denna negativa påverkan i viss mån och områdets naturvärden kan stärkas och anknyta till värden som finns i omkringliggande marker.

Karta över naturvärdesområden.

Områdesnummer	Rubrik	Klass	Area (m ²)
1	Lövskog	3	3372
2	Åkerholme	3	110
3	Åkerholme	4	161
4	Åkerholme	4	30
5	Åkerholme	4	695
6	Asp	4	100880
7	Öppen mark	3	15244

Områden med naturvärden inom planområdet.

Geologi, topografi och markradon

Inom planområdet är det en höjdskillnad på omkring 15 meter, från den lägsta punkten ute vid Gotövägen till den högsta punkten i skogsområdet. De högre områdena består av morän, både sandig och grusig. Moränytorna är blockrika, blockens storlek varierar från normalblockig till storblockig inom området.

Jordarten i de låglänta delarna är ospecificerad glaciallera. Det finns också mindre områden med urberg inom planområdet.

Endast för det nordligaste hörnet av planområdet har en geologisk undersökning genomförts. Den geologiska undersökningen har nummer 1610. För övriga delar av planområdet saknas geologiska undersökningar. Kompletterande geologiska undersökningar kan behövas i samband med nybyggnation i området.

Planområdet ligger inom lågriskområde för markradon enligt *Markradonutredning för Västerås*, från 1987. Dock visar senare radonundersökningar på enskilda tomter i närområdet förhöjda värden, vilket innebär att radonundersökning bör göras i samband med uppförande av ny bebyggelse. Godkänd radonmätning ska redovisas i färdig byggnad.

Kulturmiljö

Det finns ingen utpekad värdefull bebyggelse i området. Det är dock värdefullt att det öppna jordbrukslandskapet bevaras, då det utgör kulturmiljön i området. De sydvästra delarna av planområdet utgörs av ängsmark och moränkullar med bebyggelse och skog. Här finns stora natur- och kulturmiljövärden, enligt Västmanlands läns program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden.

I skogen vid motionsslingan finns tydliga spår från det gamla odlings- och beteslandskapet, bland annat i form av stenmurar.

I nordöstra delen av Barkaröby 8:6 finns registrerade kulturhistoriska lämningar i form av husgrunder. Erforderligt skyddsavstånd till dessa befintliga lämningar ska hållas.

Inom fastigheterna finns en populär motionsslinga i ett skogsområde. Området används av de boende i Barkarö, både för motion och för rekreation. Även förskole- och skolklasser använder området. I de södra delarna av fastigheten Barkaröby 1:6 finns en entré till motionsslingan. Entrén markeras av en skylt och en parkering för ungefär 5 bilar. Entrén skulle behöva markeras tydligare, exempelvis genom en röjning av sly intill motionsslingan.

Det finns även en entré till motionsslingan i de norra delarna av planområdet. Denna entré markeras över huvud taget inte. Då denna entré är lokaliserad utmed en enskild

väg, bör den inte markeras tydligare. Allmänheten ska använda entrén i de södra delarna av planområdet för att komma till motions slingan och grönområdet.

Mötesplats invid motions slingan.

Trafik

Gotövägen är en statlig väg och den senaste mätningen av trafikflödet gjordes 2004 av Trafikverket (dåvarande Vägverket). Trafikflödet låg då på 700 fordon/dygn och 4 % tung trafik. Hastigheten på vägen är 50 km/h

Barkarövägen är en statlig väg. Västerås stad uppskattar trafikflödet på Barkarövägen till 1000 fordon/dygn. Hastigheten på Barkarövägen är idag 70 km/h, men enligt Västerås stads hastighetsplan från 2010 ska hastigheten på vägen sänkas till 60 km/h.

Gång- och cykelnätet är väl utbyggt till och från, samt inom, Barkarö. Till stora delar ligger gång- och cykelbanenätet inom Barkarö i ett parkområde, helt skilda från biltrafik. När gång- och cykelbanorna ansluter till gator med bostäder kan det bli mer otrött, då cykling sker på gatan. Längs med de flesta gator finns dock trottoarer. Det finns separerade gång- och cykelvägar utmed de flesta större vägar i Barkarö, utom Gotövägen och del av Barkarövägen, från Barkarö Bygata till Gotövägen. Utmed den sistnämnda sträckan finns gång- och cykelbana med i detaljplanen för Gotö 3:1 m. fl., dp 1656. I samband med byggnation enligt detaljplanen ska också en gång- och cykelbana byggas. Utmed Gotövägen finns endast en smal trottoar.

Teknisk försörjning

Befintligt vatten- och avloppsnät bedöms fortfarande ha kapacitet för viss utbyggnad av Barkarö.

I samband med detaljplanen kan det bli aktuellt att göra en dagvattenutredning.

MälarEnergi ansvarar för elnätet i Barkarö, nuvarande nät klarar att försörja den tilltänkta bebyggelsen. Detsamma gäller för optofibernet.

Fjärrvärme finns utbyggt till Barkarö. De nya bostäderna inom fastigheten Barkaröby 8:6 bör kunna kopplas upp på befintligt nät.

FÖRSLAG

Bebyggelse

De sydvästra delarna av planområdet har för odlingslandskapet stora natur- och kulturmiljövärden. Detta område pekas ut i Västmanlands läns *Program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden*. De värden som omnämns i programmet är ”*det omväxlande mälarlandskapet med öppna jordbruksmarker samt moränkullar med skog och bebyggelse*”. Dessutom har området ett stort rekreativvärde för de boende i Barkarö, här finns en välanvänd motions slinga med elljusbelysning. Därför är det olämpligt att ny bebyggelse lokaliseras i de sydvästra delarna av planområdet. Bebyggelse ska istället lokaliseras utmed Gotövägen inom fastigheten Barkaröby 8:6. Bebyggelse i detta område bedöms inte påtagligt störa landskapsbild eller rekreativvärden i området. Bebyggelsen ska lokaliseras på den öppna marken, inte i skogen invid motionsspåret.

Bebyggelsen bör vara av liknande utformning som i omgivande kvarter och får gärna ha en modern utformning. Omgivande villaområden speglar väl den tid som de uppfördes under, de vore därför önskvärt att dessa nya villor speglar 2010-talet och har en modern utformning. Dock ska hänsyn till omgivande bebyggelse tas.

Beroende på byggnadstyp, styckebyggartomter eller grupphus, kan omkring 15-25 hus lokaliseras i området.

Åkerholmarna ska bevaras, då de har estetiska, ekologiska och biologiska värden. Hur utformningen av bebyggelsestrukturen anpassas efter åkerholmarna ska studeras närmare i detaljplanen. Markarbeten ska i största möjliga utsträckning undvikas. Utredning kring eventuella markförändringar och schaktmassor ska göras i samband med detaljplan.

I detaljplanen ska plats för miljöbod anvisas.

Lekplats och offentliga ytor för möten ska finnas intill bostäderna, detta för att stärka den sociala hållbarheten i området.

Den södra entrén till motionsspåret bör förstärkas. En säker övergång över Gotövägen bör anordnas. Dessutom kan entrén förstärkas genom att man skapar en tydligare mötesplats. Detta kan göras med tydligare skyltning, sittmöjligheter och röjning av sly intill motionsspåret.

Trafik

Möjligheten att fritt välja mellan de två redovisade väglägena av Barkarövägen måste beaktas vid angöring till och utformning av planområdet. Hänsyn måste även tas till buller från tänkbar ny väg/gata.

Gång- och cykelväg för oskyddade trafikanter bör tillskapas mellan planområdet och befintlig bebyggelse i Barkarö. Det kommer att krävas säkra övergångar för oskyddade trafikanter där gång- och cykelbanan korsar Gotövägen och nya Barkarövägen. I förslaget illustreras en gång- och cykelbana som går utmed befintliga Barkarövägen. Hur detta löses med övergångar och faktisk utformning ska studeras i detaljplanen.

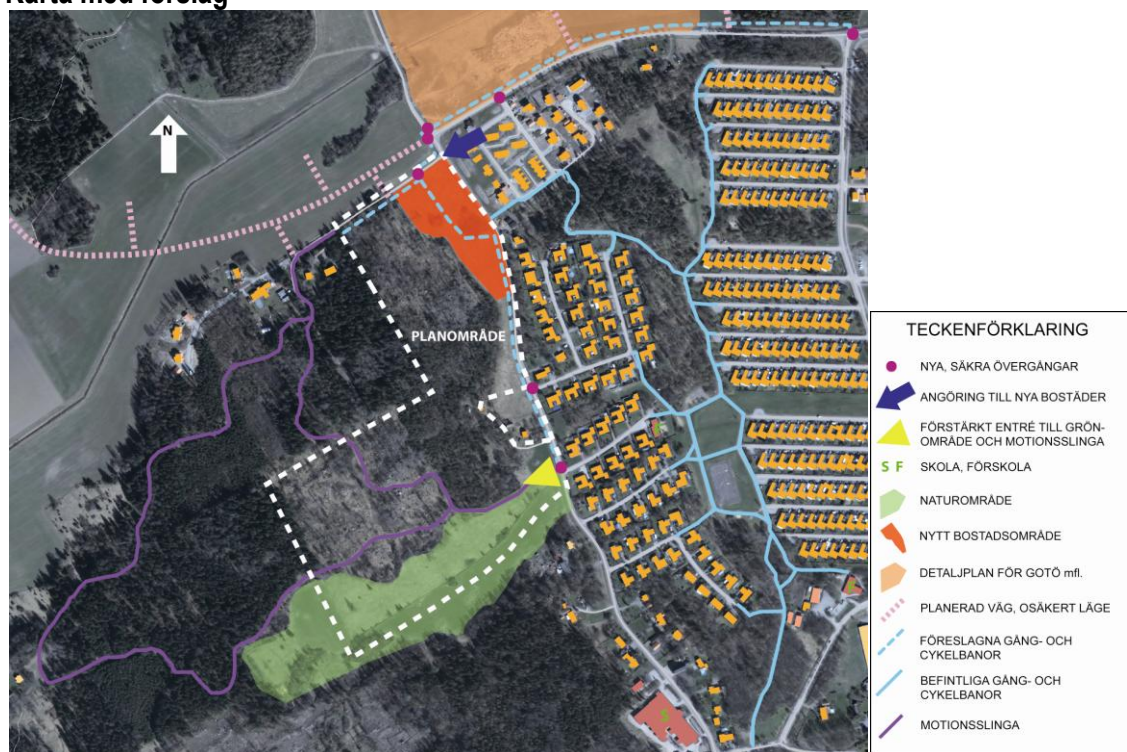
Vägarna inom området bör vara 4-5 meter breda för att möjliggöra möte mellan två personbilar.

In- och utfart ska inte anordnas mot Gotövägen. Lämplig in- och utfart anordnas via befintlig enskild väg i de norra delarna av planområdet. Användningen av den enskilda vägen som in- och utfart ska utredas tillsammans med vägens ägare.

I den fortsatta detaljplaneringen bör utredas hur en framtida eventuell breddning av Gotövägen ska kunna klaras samt eventuell ny gång- och cykelväg och nya busshållplatser utmed Gotövägen.

Parkering ska ske inom kvartersmark.

Karta med förslag

Karta med föreslagna förändringar.

Trafikbuller

Gotövägen

Gotövägen är en statlig väg och den senaste mätningen av trafikbuller gjordes 2004 av Trafikverket (dåvarande Vägverket). Trafikflödet låg då på 700 fordon/dygn och 4 % tung trafik. Hastigheten på vägen är 50 km/h. Gränsen för ekvivalentnivå 55dB(A) går 7 meter från vägmitt (på grund av det mycket låga trafikflödet). Uteplatser mot Gotövägen får anläggas 30 meter från vägmitt, där maxnivån 70 dB(A) uppnås.

Barkarövägen

Nya Barkarövägens lokalisering är ännu oklar. I avvaktan på byggnadsnämndens ställningstagande till planprogram för nya Barkarövägen, ska båda väglägena bemötas, så att möjligheten att fritt välja mellan alternativen kvarstår. Då det västra vägalternativet

går strax norr om planområdet kan buller från vägen påverka de nya bostäderna. Därför redovisas en bullerberäkning för Barkarövägen, det ursprungliga alternativet, här.

Västerås stad uppskattar trafikflödet på Barkarövägen till 1000 fordon/dygn. Om en framtida hastighet uppskattas till 70 km/h och andelen tung trafik till 4 % ligger gränsen för ekvivalentnivån 55 dB(A) 21 meter från vägmitt. Planområdet ligger dock omkring 30 meter från den tilltänkta lokaliseringen av vägen, vilket innebär att de nya bostäderna med största sannolikhet inte kommer att påverkas av buller från Barkarövägen.

Risker för hälsa och säkerhet

Inga riskkällor finns i programområdets närhet. Särskild riskhänsyn bedöms därmed inte vara nödvändig i framtida detaljplanarbeten.

Det finns inte någon känd förorenad mark inom eller i närheten av planområdet.

Förutsättningar för räddningsingripande

Framkörningstider

Programområdet omfattar bostadsbebyggelse i småhus, d.v.s. grupp D-bebyggelse. Räddningsstyrkans framkörningstid till programområdet får därmed enligt aktuellt kommunalt handlingsprogram för räddningstjänst inte överskrida 20 minuter.

Närmaste räddningsstyrka finns på brandstationen i Vallby. Framkörningstid från Vallby till programområdet är, med befintligt vägnät, mindre än 15 men mer än 8 minuter.

Det innebär att bostadsbebyggelse i fyra våningar och lägre (grupp C-, D- och E-bebyggelse) medges. Handlingsprogrammets produktionsmål om framkörningstid uppfylls. Det finns därmed inga restriktioner avseende föreslagen bebyggelsetyp.

För verksamhetskategori och bebyggelsetyp A- och B-bebyggelse (byggnader högre än 4 våningar) gäller restriktioner. Grupp A- och B-bebyggelse får inte byggas utan kompletterande brandskyddsåtgärder.

Brandvattenförsörjning

Den bebyggelsetyp och de verksamhetsslag som är aktuella för programområdet medför krav på brandvattenförsörjning. I de delar av programområdet som avsätts för bostadsbebyggelse (fyra våningar och lägre) ska det finnas brandpostnät med flödeskapacitet minst 600 liter/minut med maximalt inbördes avstånd mellan brandposter 150 meter alternativt 900 l/min och maximalt 1000 meter till närmaste brandpost.

Norr om planområdet, alldeles innan korsningen mellan länsväg 538 (Barkarövägen) och Gotövägen, finns en befintlig brandpost på en grov ledning (D>150). Under förutsättning att verksamheten och bebyggelsetypen begränsas till grupp D-bebyggelse och att brandposten ger minst 900 liter/minut kan den tjäna som fyllnadsbrandpost i ett så kallat alternativ system. Har befintlig brandpost erforderlig flödeskapacitet behöver inga nya brandposter anläggas inom programområdet.

Skydd mot brandspridning mellan byggnader

Byggnader ska placeras och utformas så att risk för brandspridning till byggnader på granntomter begränsas.

Framtida detaljplaner bör reglera hur skydd mot brandspridning mellan byggnader uppnås.

Effektiv energianvändning

Västerås stad har som mål att nya byggnader uppförs enligt principerna för lågenergihus.

Enligt beslut Kommunfullmäktige är följande nivåer de högst tillåtna för att definieras som lågenergihus i Västerås;

För bostäder som uppvärms på annat sätt än elvärme (ex. fjärrvärme), är den högsta

tillåtna specifika energianvändningen 75 kWh/m²/år.

Miljöbedömning

Planens genomförande kommer att innebära en påverkan på miljön, då obebyggd mark ianspråkats för bostadsbebyggelse. Planens genomförande bedöms dock inte ge en sådan betydande miljöpåverkan som avses i Miljöbalken (MB) 6 kap 11 §. En miljöbedömning, med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, behöver därför inte upprättats enligt kraven i plan- och bygglagen (PBL) 5 kap 18 §.

Vid behovsbedömningen har beaktats att den totala effekten av planen är relativt liten då bebyggelseförslagets storlek och fysiska utsträckning i landskapet är begränsad. Inom programområdet finns område som i gällande översiktsplan utpekats som värdefullt skogs- och strövområde. Avsikten är att med planprogrammet skydda de bevarandevärda natur- och kulturmiljövärden som ligger inom programområdet. Bebyggelsen ska utformas på sådant sätt att allmänhetens tillträde till skogs- och rekreationsområde inte försvåras.

Planens genomförande innebär inte att risk för människors hälsa eller för miljön föreligger, eller till att någon miljökvalitetsnorm överskrids. Däremot har de sydvästra delarna av planområdet pekats ut i Västmanlands läns *Program för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden* från 1991 (ISSN 0284-8813). Området beskrivs som ett omväxlande mälarlandskap med öppna jordbruksmarker, moränkullar med skog och bebyggelse. Området har erhållit det sammanfattande värdeomdömet "A – högsta gemensamma bevarandevärde för natur- och kulturmiljövärden". Samråd har skett med Länsstyrelsen. För att säkerställa dessa värden tas område för bostadsbebyggelse, utpekats i Öp 39, bort och ersätts med ett område inom fastigheten Barkaröby 8:6. Marken ska fortsättningsvis vara naturmark och tillgänglig för de boende i Barkarö.

KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Planprogrammets genomförande har inte bedömts kunna ge sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap 11 § i Miljöbalken. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt kraven i Plan- och bygglagen 5 kap 18 § behöver därför inte upprättas.

Hållbarhetsfyran

Ekologisk hållbarhet

Vid lokalisering av nya bostadshus på fastigheten Barkaröby 8:6 bör konsekvenserna för dagvattenhantering utredas. Marken utgörs till största delen av glacial lera, vilket gör att lokalt omhändertagande av dagvatten genom infiltrering kan vara svårt att genomföra med gott resultat.

Dessutom kommer trafiken till och från området att öka, vilket är negativt ur klimatsynpunkt. Förhoppningsvis kan många tänka sig att använda kollektivtrafiken, speciellt eftersom den att den kan komma utökas till halvtimmestrafik i och med Västerås satsning för bättre kollektivtrafik.

Ekonomisk hållbarhet

Konsekvenserna för bostadsbebyggelse i detta område, utifrån ekonomisk hållbarhet är företrädesvis positiva. Det är nära till befintlig service i Barkarö, till attraktiva grönområden samt det finns möjlighet att använda befintliga VA-, fjärrvärme- och elsystem. Negativa konsekvenser för den ekonomiska hållbarheten är att det kan komma att krävas pålning, då marken utgörs av glacial lera.

Social hållbarhet

Det finns bra möjligheter för en god social hållbarhet i området, med närheten till be-

fintlig service i Barkarö, där det redan finns förskola, skola och kollektivtrafik samt närheten till det populära rekreatiomsområdet med motionsslingan.

I förslaget finns nya gång- och cykelvägar samt säkra övergångar, vilket gör det möjligt för barn och vuxna att tryggt ta sig till övriga delar av Barkarö.

En negativ konsekvens för den sociala hållbarheten är att det inte blir blandad bebyggelse inom planområdet. Det är i dagsläget endast aktuellt med enfamiljshus.

Kulturell hållbarhet

Konsekvenserna för den kulturella hållbarheten är att ett område som tidigare varit öppet och en del av jordbrukslandskapet tas i anspråk av bebyggelse. Bebyggelsen lokaliseras på ett sätt som inte gjorts innan 1900-talet. Dock bedöms detta område ha få värden i dess nuvarande utförande. Barkarö har också under slutet av 1900-talet och början av 2000-talet främst vuxit på det som tidigare var jordbruksmark, vilket innebär att bebyggelsen kommer att anpassas efter en relativt ny bebyggelsestruktur. Konsekvenserna blir alltså att man medvetet bryter mot den historiska bebyggelsestrukturen i området, för att följa 1900- och 2000-talets bebyggelsestruktur.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Planprogrammet har upprättats av Stadsbyggnadskontoret i samarbete med representanter från Tekniska nämndens stab, Kultur-, Idrott- och Fritidsnämndens stab, Lantmäteriförvaltningen, Fastighetskontoret och Mälarenergi.

Stadsbyggnadskontoret

Hans Larsson
Planchef

Sofie Andersson Rosell
Planarkitekt